

INTERVIEW.

Fictieve experts bedenken plan om arme mensen uit te roeien

„Sorry, we zijn al met te veel op aarde”

BRUSSEL - De wereldbevolking blijft explosief groeien en binnenkort zijn we niet meer in staat om alle monden te vullen. Geen nood, met een paar rake hongersnoden en zorgvuldige geplande epidemieën raken we het overschot aan mensen snel kwijt en zegeviert het kapitalisme. Ziedaar de opzet van het ironische boek *Het Lugano Rapport*, waarin de Amerikaanse schrijfster Susan George onze ongebreidelde hebberigheid een veeg uit de pan geeft.

IK hoop dat het Lugano-scenario met het jaar ongeloofwaardiger en irrelevanter worden", zegt Susan George (71), de frêle dame die met haar boek *Het Lugano Rapport* een walgelijk toekomstbeeld van de vrijemarkteconomie schetst. Het wordt een wereld waarin aids, hongersnood en epidemieën welig tierden, zodat de „verderfelijke onderklasse" - lees: diegenen die niet consumeren - efficiënt wordt weggesnoeid. George is meteen een van die zeldzame auteurs die hartsgrondig hoopt dat haar eigen voorspellingen onzin blijken te zijn.

De auteur weet bijzonder goed waar ze het over heeft. Susan George is een monument in de politieke economie, adviseerde de Verenigde Naties en zat in het bestuur van Greenpeace. Als George een boek uitbrengt, belandt het rechtstreeks op het nachtkastje van internationale beleidsmakers.

De opzet van *Het Lugano Rapport* is even simpel als huiveringwekkend. Allerlei studies tonen aan dat de wereldbevolking de volgende honderd jaar zal verdubbelen tot 12 miljard mensen. Dezelfde onderzoeken bewijzen dat ons huidige vrijemarktsysteem niet elke bewoner - boven en onder de evenaar - voldoende voedsel zal kunnen geven.

Voortbordurend op deze reële feiten, laat de schrijfster een aantal fictieve wetenschappers samenkomen in de Zwitserse stad Lugano, om oplossingen te verzinnen voor het kapitalistische toekomstprobleem. De conclusie van hun *Lugano Rapport : de vrije markt kan niet blijven draaien met twaalf miljard mensen, dus moeten er minder mensen zijn*.

De wetenschappers doen in hun rapport meteen een aantal suggesties om de wereldbevolking te verkleinen. Een dodelijke tbc-besmetting, zelfmoordactivisten een handje toesteken, oorlogen veroorzaken: allemaal zullen ze razendsnel veel doden, en een lager bevolkingsaantal veroorzaken. En dus ook voor beter draaiend kapitalistisch systeem. „Die 'aanpassingen' moeten natuurlijk allemaal in het geheim gebeuren", besluiten de wetenschappers, want het moet lijken alsof het vrijemarktsysteem het beste voorheeft met alle wereldburgers.'

Precies daarom is schrijfster Susan George er niet gerust op. „Mijn boek is fictie, maar wie zegt dat erop dit moment niet geen échte geheime werkgroep een rapport schrijft over hoe het kapitalisme - tegen elke prijs - behouden kan worden?"

- Waarom heeft u uw onderzoek in een fictief verhaal gegoten?

„Het stelt lezers gerust om te weten dat *Het Lugano Rapport* geen écht rapport is. Zo kan ik hen beter uitnodigen op een trip naar de toekomst van ons vertrouwde kapitalisme. Ik begin vanuit reële onderzoeken van gerespecteerde instellingen als de Verenigde Naties (VN). In het boek volg ik die krijtlijnen gewoon tot hun uiteindelijke

gevolg. Ik wilde tonen dat het systeem van de vrijemarkteconomie afschuwelijke resultaten kan hebben. Maar alleen door het als fictieboek voor te stellen, willen lezers meegaan in die redenering."

Heeft iedereen door dat het boek ironisch bedoeld is?

„Ja, de meeste lezers hebben dat meteen in de gaten. Toch wilde de Franse uitgeverij wilde eerst laten uitschijnen dat het Lugano Rapport" een bestaand rapport was dat uitgelekt was. Dat idee heb ik geweigerd: zoiets zou mensen pas echt de stuipen op het lijf jagen. Ik hoor nu al regelmatig dat mensen de pagina's *gedegouteerd* omslaan... En dan is het nog maar fictie.

- Waarom komt het Rapport precies nú uit, is het kapitalisme er opeens zoveel slechter aan toe?

Het wordt stilaan duidelijk dat het kapitalistische systeem niet oneindig kan doorgaan volgens de huidige regels. Het beschadigt al onze ecologische systemen, zoals onlangs ook bevestigd werd in het VN rapport van maart 2005. De macht van de gigantische multinationals neemt hand over hand toe. Vaak heeft zo'n bedrijf al meer macht dan de regering van een klein land. De beruchte Europese Grondwet geeft zulke grote economische spelers nog meer ruimte. We hebben de limiet bereikt. We zitten echt op een scharnierpunt: als de vrije markt zo blijft doorgaan, loopt het echt fout. Zowel met de lokale producenten als met ons democratisch beslissingssysteem.

- Kan het tij nog keren?

Het is duidelijk dat we niets fatsoenlijks van Amerika moeten verwachten, maar ook Europa profileert zich nu niet als grote veranderaar. Toch denk ik dat die rol voor Europa is weggelegd. Door gebruik te maken van wetenschap, solidariteit en samenwerking kunnen we het roer omgooien. Samen met andere gelijkgestemde landen kunnen we op die manier misschien een dam opgooien tegen het de onstuitbare vrije-markt-religie van de Verenigde Staten.

- In uw boek gebruiken machtshebbers dodelijke ziektes om het „bevolkingsoverschot" in Afrika op te lossen. Kunnen die epidemieën dan ook niet overslaan naar het rijke westen?

Ja, zoiets is natuurlijk nooit te vermijden. Maar dat is niet zo erg: ook in Europa en Amerika zullen vooral de armen het slachtoffer worden, de mensen die niet de middelen hebben om zich te beschermen. Precies die „verderfelijke onderklasse", die door geldgebrek niet voldoende meewerkt aan het kapitalisme, willen de Lugano-experts uitschakelen.

(ktn)

„Het Lugano Rapport, of hoe ons kapitalistische systeem kan standhouden in de eenentwintigste eeuw", door Susan George, uitgegeven door Lemniscaat. Prijs: 14,95 euro. Vanaf vrijdag 27 mei in de boekhandel.

30/05/2005

(ktn)
©Copyright De Standaard